

El sopar als llicenciats de l'Exèrcit

Com a complement dels actes ressenyats, tingué lloc a l'Hotel Sufs, a les 8 del vespre, el sopar que les Autoritats de la nostra vila donàven en obsequi dels soldats llicenciats de l'Àfrica des de l'any 1909 en compliment d'una ordre general donada pel Govern.

L'àpet, que es celebrà en l'ampli saló-cafè del menat Hotel, fou un verdader acte de germanor, transcorreguent molt animat i sense el més lleu incident.

Els comensals quin nombre ascendia cap a seixanta ocuparen diverses taules, sentant-se a la presidencial nostre digníssim Alcalde Don Josep Vilà Torres, qui tenia a la seva dreta al Senyor Jutge Don Antòn Gurri i a l'esquerra al capità retirat Don Joan Espàrrago. Prop dels citats senyors hi havia Don Joan E. Barri, cabo del Sometent, Don Joan Forn i Don Esteve Cardelús, president honorari i efectiu respectivament de la Unió Patriòtica, els Senyors Miquel Deulofeu i Vicens Alvarez de Lara, tinents d'alcalde i una nodrida representació de Concejals del nostre Municipi.

Els parlaments

Inicià els parlaments al destapar-se el xampany, el Dr. Cardelús, qui en paraula fàcil i brillant definí magistralment el concepte de la paraula HONOR. Tingué frases de salutació pels homenatgats i paraules encomiàstiques per les Autoritats a l'organitzar tant simpàtica festa. Fou ovacionat.

Seguidament, el jove Jaume Garcia, soldat llicenciat, llegí un formós cant a la Pàtria, que fou molt celebrat, a l'igual que el discurs que llegí el Senyor Cremades en representació dels ex-llicenciats i que transcrivim a continuació:

«Señores:

Aunque estas cortas líneas son nacidas de un soldado que nunca poseyó dotes suficientes para pronunciar en casos de esta naturaleza, palabras que supieran expresar el alcance y significación que tiene el acto que celebramos, creo recoger el sentir de todos los aquí reunidos para manifestar nuestro agradecimiento a las dignísimas Autoridades de esta Villa, que con tanto acierto y patriotismo han sabido interpretar el deseo del Gobierno español de ofrecer este pequeño banquete a los que con su sacrificio, supieron cumplir, en tierras Africanas, con el juramento prestado a la Bandera.

De los que no han sabido nunca de las privaciones, miserias y vicisitudes allí pasadas, porque sus deberes para con la madre Patria les obligó a servir en la Península, no pueden comprender el alcance de este acto, que encierra en sí un triste, pero honroso recuerdo, para todo aquél que lo pasó, y una satisfacción plena hoy, porque vemos también, que al ser hoy día una realidad la feliz terminación de la campaña y problema de Marruecos sentimos otra más grande alegría, al pensar que nuestros hijos de hoy, soldados del mañana, no pasarán por la dura prueba que nosotros hemos pasado, cuando la Patria para su defensa, nos necesitó.

¿Quién de los presentes, al ser repatriado y pisar tierra española, no sintió una alegría, imposible de describir?...

¿Quién al llegar a su patria-chica, no siente los latidos del corazón, solo de pensar que pronto abrazará a los suyos?...

¿Cuántos habrá de los presentes también, que en algún momento de peligro, pensaron no ver más a sus familiares?...

Y cuántos no hay, que al besar a sus padres, a sus hermanos, a sus esposas e hijos o a sus novias, no han tenido que contar con emoción algún combate o escaramuza en que estuvieron a punto de perder la vida...

Por todo ésto, dignísimas Autoridades, es por lo que queremos festimoniarles nuestro agradecimiento, por la celebración de este acto que honra al Gobierno actual que con tanto acierto y patriotismo rige los destinos de la Nación, y que es el único de todos los habidos hasta la fecha, que ha sabido dedicar un recuerdo para todas las clases e individuos de tropa que han formado y forman las legiones bravas del Ejército español.

Para terminar y honrando también la memoria de los compañeros y amigos que allí quedaron para siempre, demos, todos puestos en pie, un entusiasta grito de VIVA ESPAÑA!.

Una salva d'aplausos coronà aquest sentit parlament.

Acte seguit, el senyor Alcalde concedí la paraula al nostre company de Redacció En Martí Esclusa, qui ostentava la representació de MONTSENY, i parlà així:

«En nom i representació de MONTSENY, el periòdic santceloní suara aparegut a la llum pública i per quin les digníssimes Autoritats han tingut la gentilesa i distinció de convidar a aquesta Festa, saludo en vosaltres, antics soldats llicenciats de l'Àfrica, a l'heròic Exèrcit Espanyol que tant alt ha posat el nom de nostra Pàtria aconseguint la total pacificació de la çona del nostre protectorat.»

I ara, particularment, dugues paraules:

La festa que per feliç iniciativa dels nostres governants, avui es celebra en tots els indrets d'Espanya, és d'una significació tant capdal i extraordinària, que no s'escaparà segurament de l'observació de ningú.

Significa en primer lloc, l'acabament de dies d'angoixa i temença quan nostres soldats, menats pels acontejaments que al Marroc es desentrotllàven, marxaven cap aquelles terres inhospitalàries a deixar-hi la seva sang, a voltes la seva vida, en una empresa de pacificació quin fi es veia llunyà o no s'ovirava i no precisament per la manca de heroïcitat d'ells i dels seus quefes, sinó per el fals encausament que al problema donàven els homes de l'antic règim.

Vol dir, després, haver posat valla i frè als rius d'or que la empresa ens xuclava com mar sense fons, incansable, quant eren menesters aquets rius d'or, aquí i allà, en obres més profitoses i positives: camins, canals, ports, ferrocarrils, escoles.

Es demés, el descórre's el vel paorós i enigmàtic que envollava feia temps i més temps els destins de nostra Pàtria, menaçats en terres africanes, on ara pot dirigir-s'hi tranquila la mirada, en espera dels fruits que en no llunyà dia ha de recollir-hi l'acció civil colonitzadora.

Es, en fi, haver trobat, sense claudicacions humilioses, sense pactes vergonyants, la manera d'acabar amb l'orgull de la rebeldia, ço que equival a dir haver reconquerit l'honra i la dignitat de l'exèrcit que és i representa a Espanya.

Per això, vosaltres amics que m'escolteu, i més que ells, vosaltres, antics soldats que havieu viscut en aquells paratges, allunyats de vostres familiars, hores d'angoixa